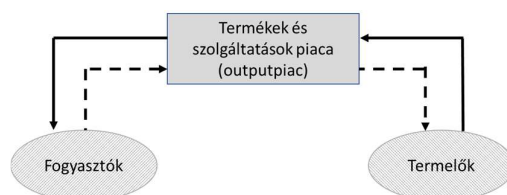

11. fejezet

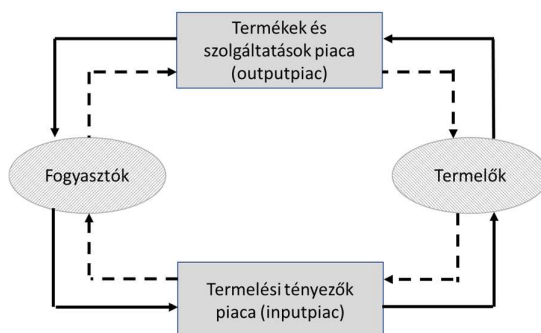
Bevezetés

Ez a fejezet kicsit máshogy kapcsolódik az eddigiekhez, mint az előzőek, amelyek szépen beilleszkedtek egy gondolatmenetbe. A mostani fejezet termelői döntésről is fog szólni, meg fogyasztóiról is, sőt, az ezeket összekötő piac működéséről is.

Megvizsgáltuk korábban, hogy a fogyasztók hogyan hoznak fogyasztói döntést, hogy hogyan döntenek el, hogy milyen termékből mennyit vásároljanak a maximális hasznosság elérése érdekében. Megvizsgáltuk azt is, hogy a vállalatok hogyan hoznak termelői döntést, vagyis hogy hogyan határozzák meg, mekkora termékmennyiséget kell termelniük a maximális profit elérése érdekében. A mikroökonómiában ez a két szereplő a termékek és szolgáltatások piacán keresztül kapcsolódik egymáshoz, amelyen a fogyasztók termékek és szolgáltatások iránti kereslete találkozik a termelők kínálatával. A kapcsolódást az alábbi ábra szemlélteti:

Az ábra külső oldalán a vastag nyilak mutatják az áruk (javak, termékek és szolgáltatások) áramlását a termelőtől a fogyasztóhoz a termékek és szolgáltatások piacán keresztül. Van azonban egy másik fajta kapcsolat is a két szereplő között, és ezt a belső oldalon ellentétes irányban haladó szaggatott nyilak jelzik: ez az áruk ellenértékének, a pénznek az áramlási útja. A fogyasztók kiadásokat eszközölnek, hogy a termékeket megvásárolják, amiből a termelőknek bevétele lesz. Talán fölmerült Önben a kérdés, hogy egyrészt honnan van a fogyasztóknak pénze, amit a termékekre költenek majd, illetve hogy a termelők miből állítják elő a termékeket, amelyeket majd a fogyasztók megvesznek tőlük. A két kérdésre ugyanaz a válasz: a termelési tényezők, vagy más néven erőforrások, inputok. A fogyasztók és a termelők ugyanis még egy piacon keresztül kapcsolódnak egymáshoz, és ez pedig ennek a fejezetnek a névadója, a termelési tényezők piaca. Ezzel a kapcsolódással együtt már készen is van a mikroökonómiai körforgás modell:

A termelési tényezők piacán először megfordulnak a szerepek: a fogyasztók nyújtják a kínálatot, és a termelők támasztják a keresletet. Ugye emlékszik még a termelési függvényes fejezetből (a 7. fejezet volt az) az inputokra: munka (L , mint Labour), tőke (K , mint K(C)apital), természeti tényezők (A , mint Land), és vállalkozói képesség (E , mint Entrepreneur(ial abilities))? Az egyszerű mikroökonómiai modelljeinkben azt tételezzük föl, hogy a vállalatok minden termelési tényezőt, amelyet a termelés során fölhasználnak, csupán bérebe vesznek, és nem a saját tulajdonuk. A termelési tényezők tulajdonosai végső soron a háztartások, más néven a fogyasztók. A külső fekete nyíl tehát a fogyasztóktól a tényezőpiacon keresztül mutat a termelők irányába, ez a termelési tényezők mozgását mutatja: a háztartásoktól a munkaerő, tőke, természeti tényezők és a vállalkozói képesség, mint inputok a termelőkhez kerülnek. A belső, ellentétes irányú nyíl pedig az ellentételezés: a pénz útja. A termelők számára a termelési tényezők beszerzése költség, ez viszont a háztartásokat jövedelemhez juttatja. Van itt egy külső, fekete nyilakkal jelölt körforgásunk az óramutató járásával ellentétesen: ez a reáltényezők, áruk és termelési tényezők áramlását jelzik. És van egy óramutató járásával megegyező irányú körforgás: ez pedig a pénz körforgása a szereplők között.

Ebben a fejezetben a szereplőink tényezőpiaci viselkedését akarjuk leírni, megmagyarázni, megérteni. Szerencsére az alapelveink ugyanazok lesznek, amikkel már megismerkedtünk (optimalizálás, határelemzés, egyensúly), csak egy más kontextusban használjuk őket. Ha úgy tetszik: az eddig megtanultakat itt most alkalmazhatjuk.

Először a fogyasztók tényezőkínálatával foglalkozunk, és ennek kapcsán a piaci egyensúllyal, illetve a hatékonysággal. Ezután fordulunk majd a vállalatok tényezőkereslete felé, ami – ahogy már az outputpiacról megszokhatta – kicsit más és más formát fog ölteni attól függően, hogy az inputpiaci verseny mennyire erőteljes. A fejezet végére a mikroökonómiai körforgás minden aspektusát ismerni fogja már.

SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
KÖZGAZDÁSZ KÉPZÉS
TÁVOKTATÁSI TAGOZAT
LECKESOROZAT
COPYRIGHT © SZTE GTK 2017/2018

A LECKE TARTALMA, ILLETVE ALKOTÓ ELEMEI ELŐZETES,
ÍRÁSBELI ENGEDÉLY MELLETT HASZNÁLHATÓK FEL.

JELEN TANANYAG
A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEMEN KÉSZÜLT
AZ EURÓPAI UNIÓ TÁMOGATÁSÁVAL.
PROJEKT AZONOSÍTÓ: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

